

Научно-технолошки парк у Нишу

**ПРОГРАМ СЕЋАЊА НА ВЕЛИКАНЕ НИШКЕ НАУКЕ И ЗНАМЕНИТЕ ЛИЧНОСТИ
КОНСТАНТИНОВОГ ГРАДА**

петак, 27. фебруар 2026. године

Проф. Братислав Бата Миловановић

Поштоване колеге, драги пријатељи, уважени чланови академске заједнице,

Немерљиво је задовољство, али и одговорност, говорити данас о некоме ко је многим био велики пријатељ, подршка, ментор и инспирација. И зато је свима нама који смо професора Бату познавали и имали чласт да будемо његови сарадници од непроцењиве важности што ће Музеј индустријске и технолошке баштине, чије оснивање је управо он иницирао, носити његово име.

У то име, данас смо се окупили да се са осећајем дубоке захвалности и поштовања, осврнемо на живот и дело професора Братислава Бате Миловановића, научника, визионара, ствараоца и човека који је својим радом обележио читаву једну епоху Електронског факултета у Нишу, развој телекомуникација и микроталасне технике у нашем региону, али и институционално обликовање академског и технолошког простора у коме данас делујемо.

Професор Миловановић припада оној генерацији универзитетских професора која је истовремено градила и науку и институције. Његов научни рад, нарочито у областима микроталасних система и телекомуникационих технологија, одликовао се континуитетом, систематичношћу и повезивањем теоријских истраживања са практичним применама. Као аутор и коаутор бројних научних радова, ментор магистарских и докторских дисертација, оставио је дубок траг у формирању читавих генерација инжењера и истраживача који данас раде у академији, индустрији и међународним истраживачким центрима.

Међутим, његов допринос не може се сагледати само кроз библиографију и наставни рад. Он је био градитељ научне и друштвене заједнице. Као оснивач и дугогодишњи председник међународне конференције ТЕЛСИКС, поставио је стандарде организације научних скупова који су омогућили да Ниш и Србија постану препознатљива тачка сусрета истраживача из области телекомуникација и шире.

Визионарску димензију његовог рада посебно илуструје покретање и развој Форума напредних технологија. Препознајући да се савремени технолошки развој не може одвијати изоловано у оквиру једне институције, професор Миловановић био је један од иницијатора платформе која повезује универзитет, привреду, стартап заједницу и доносиоце одлука. Форум је постао место размене идеја, презентације иновација и подстицаја младим истраживачима.

Једно од последњих поглавља његовог деловања представља очување индустријског и технолошког наслеђа Ниша, под окриљем удружења за неговање индустријске баштине и промоцију нових технологија „ПРОМО ИбиНТ“, чији је био иницијатор и председник од 2017. године. Посебан ентузијазам показао је у формирању изложбене поставке „Ниш – град електронике кроз време“, која је временом израсла у Музеј индустријске и технолошке баштине при Научно-технолошком парку у Нишу. Овај пројекат није био носталгични осврт на прошлост, већ стратешки чин очувања технолошког идентитета града. Систематским прикупљањем и заштитом више од две стотине експоната Електронске индустрије Ниш, као и обимне стручне документације, сачуван је материјални и интелектуални траг једне индустријске епохе. Последњи

Његов пројекат угледао је светло дана на прошлогодишњем Форуму напредних технологија у НТП-у, пројекцијом документарног филма „НИШ – ГРАД ЕЛЕКТРОНИКЕ“, који је изазвао велико интересовање јавности и који ће, надамо се, доживети и своју телевизијску премијеру.

Његова енергија није била ограничена само на институционалне оквире. Учествовао је у иницијативама за подизање спомен-обележја истакнутим научницима и инжењерима, залажући се за неговање културе сећања и поштовања струке. Са искреним поштовањем чувао је сећање на своје колеге и претходнике, иницирао да се на Форуму напредних технологија установи специјална награда за допринос у развоју нових технологија „Инжењер Владимир Јасић“. Био је активан сарадник у енциклопедијским и монографским пројектима, који су имали за циљ систематизацију и афирмацију научног и културног наслеђа Ниша. Као велики патриота, проф. Миловановић је уложио себе у обликовању и покретању грађанских иницијатива за подизање спомен обележја Тесли, Пупину и Миланковићу испред НТП-а, подизању бисти инж. Владимиру Јасићу испред Електронског факултета и арх. Александру Медведеву испред Академије техничко-васпитачких струковних студија, затим за подизање споменика Стефану Немањи у Порти Пантелејске цркве, Статуе виле НАИСЕ у речном кориту Нишаве, обнови Музеја МИН-а као огранка Музеја индустријске баштине и оснивања Музеја спорта у Спортској хали Чаир.

Поред великана који су обележили наша научна достигнућа у прошлости, проф. Миловановић није заборављао и младе суграђане које је видео као будуће носиоце научних и технолошких достигнућа, те је његовом иницијативом од стране Промо ИбиНТ удружења 2024. године установљена додела Плакета за младе промотере највиших људских вредности која се додељује најуспешнијима из реда ученика, студената и младих истраживача за постигнуте изузетне резултате којима доприносе промоцији највиших људских вредности.

Велику љубав према свом завичају проф. Миловановић је испољио иницирањем Монографије родне Росице код Крушевца, опремањем Апартамана Росица по европским стандардима, отварањем Музеја електронике са стручном библиотеком у оквиру Апартамана, као својеврсне реплике Музеја индустријске баштине при НТП-у у Нишу.

У изузетно богатој каријери, добио је бројна друштвена признања и награде, међу којима је и Пупинова плакета за изузетне резултате у научно-истраживачком раду, на афирмацији српских великана науке, посебно Михајла Идворског Пупина и за допринос развоја Иновацијског покрета, од стране Фондације „Младен Селак“. Поред тога, од удружења стваралаца Ниша „ЦК“, чији је проф. Миловановић био истакнути члан и активиста добио је Повељу за изузетан допринос афирмацији и развоју стваралаштва, док га је Редакциони одбор Енциклопедије знаменитих личности Ниша уврстио у галерију ЗЛН.

Чак и у временима изазова, попут пандемије, није престајао да ствара. Писањем аутобиографске монографије систематизовао је сопствени професионални пут, остављајући будућим генерацијама драгоцену сведочанство о развоју једне струке и једне академске средине. До последњих дана говорио је о новим пројектима, о наставку започетих активности, о будућности коју треба заједнички градити. Заиста, чини се да није било дана у његовом животу а да није додао имао једну идеју, или дао још један допринос на великом пољу науке, града или заједнице којој је припадао.

Када данас говоримо о професору Миловановићу, говоримо о човеку који је спајао научну компетентност, организациону способност и ширину визије. Његова биографија сведочи о изузетној радној етици, стваралачкој енергији и способности да препозна историјски тренутак и у њему делује. Због свега тога, његов рад остаје не само део прошлости, већ и обавеза за будућност.

Институције које је помагао да се изграде, конференције које је покренуо, музеј који је основао и генерације које је образовао представљају трајни капитал наше академске заједнице.

Иза импресивне биографије, бројних признања и награда, стајале су особине које се не могу измерити ни набројати: људскост, честитост, осећај за правду, разумевање и емпатија. Умео је да препозна вредност у сваком човеку, да му са поверењем повери задатак и пружи подршку. Имао је ретку способност да осети нечији карактер и поступи у складу с тим – ненаметљиво, људски, са пуно разумевања. Био је учитељ не само струке, већ и лекција које се не уче на факултету и које ниједна фотеља не може променити, лекција опхођења, достојанства и истрајности. Својим примером показивао је да функције и звања имају смисла само ако су праћени моралом и одговорношћу.

Његова биографија је изузетно богата и импресивна, обележена бројним достигнућима која изазивају поштовање. Ипак, посебно место у сећању заузима тренутак када је, са нескривеном радошћу у очима, изговорио: „Морам да частим – постаћу деда.“ Чинило се да су у том тренутку сва његова професионална и лична остварења добила свој најдубљи и најпотпунији смисао.

Дубоко смо захвални што смо имали привилегију да корачамо уз човека који је достојанствено повезао прошлост, садашњост и будућност науке и технологије — вођен непоколебљивом вером у знање, рад и човечност. На нама је да наставимо његовим путем, да чувамо и развијамо оно што је стварао и да оправдамо поверење које нам је указивао.

Нека нам његов пример буде подсећање да је улога универзитетског професора много шира од предавачке катедре, да она подразумева визију, одговорност и спремност да се знање стави у службу друштва, а да се при томе остане човек.

Др Тијана Димитријевић,

Асистент са докторатом на Електронском факултету Универзитета у Нишу

Доцент на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу

Секретар Удружења „ПРОМО ИбиНТ“